

HRVATSKA U SKLOPU HABSBUŠKE MONARHIJE

(druga pol. 19. i početak 20. stoljeća)

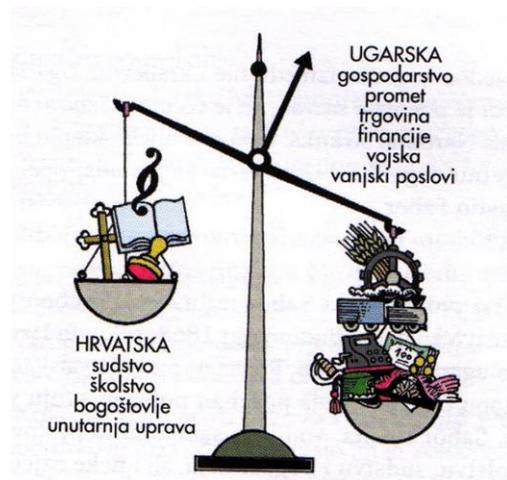

Neoapsolutizam u Habsburškoj Monarhiji

- 1849. Franjo Josip I. uvodi **oktroirani** ustav: *Banska Hrvatska i Rijeka samostalne u odnosu na Ugarsku, predviđeno ujedinjenje Dalmacije s Hrvatskom, Vojna krajina ostala pod upravom Beča*
- 1851. započinje razdoblje **neoapsolutizma** (**Bachov**); ukidanje parlamenta i političkih sloboda
- Neoapsolutizam se temelji na:
 - snažnoj državnoj birokraciji,
 - vojsci
 - i policiji

Neoapsolutizam u Hrvatskoj

- Ukinute županije i uvedena **okružja** na čijem čelu se nalazio službenik postavljen od strane Beča
- Ban Jelačić bez stvarnog utjecaja, kulturna djelatnost. (Umro 1859. godine, spomenik mu dignut 1866.)
- Bachovi **husari** - njemački službenici
- Njemački jezik **1854. g. proglašen službenim** – otvorena **germanizacija**
- Industrijalizacija vrlo sporo prodire u hrvatske zemlje, 1861. željeznica
- Gradec i Kaptol službeno ujedinjeni u grad Zagreb
- Zagreb je najrazvijeniji hrvatski grad koji se ubrzano širi
- Zabrana političkog okupljanja - djelovanje preko kulturnih i društvenih institucija
- Matica ilirska pojačala svoje aktivnosti na skupljanju narodne građe
- **1850.** u Zagrebu osnovano **Društvo za jugoslavensku povjesnicu i starine** – predsjednik I. K. Sakcinski – časopis *Arkiv*
- **1852. osniva se ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA** - kardinal Juraj Haulik
- Razvoj osnovnog i srednjeg školstva
- 1859. **hrvatski jezik vraćen kao službeni**

„Riječka krpica“ - prevarom (prelijepljen tekst nagodbe) → Mađari dobili upravu nad Rijekom i okolicom

- 1871. novi izbori – pobjeda Narodne stranke – Nagodbu proglasili nevažećom

Rakovička buna, 1871.

- Cilj bune: oslobođenje hrvatskoga naroda od njemačko-mađarskog gospodstva
- Vođe: pravaši **Eugen Kvaternik**, Vjekoslav Bach, Ante Rakijaš
- Formirali hrvatsku vladu
- Propast bune, smrt Kvaternika i ostalih ustanika, zabrana rada stranke